

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Legatus Apostolicus, Sev Concionvm, De Iohannis
Baptistae, Magni, Adversus Incestum reliquaque peccata
Herodis, Libertate, Notae**

Bosquier, Philippe

Coloniae, 1612

Echo Concionis V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56132)

in regno Dei, secum dicat; Semper ego auditor tantum? nunquamne reponam aliquid fructus, & vitæ correctio-
ris,

Vexatus toties ranci Theseide Codri, id est. toties hoc aut isto Patre auribus meis verbum Dei detonante, atque inculcante? Venio nunc, iam iam facio, iam iam me emendo.

O me terque quaterque beatum, cum vel de-
strum vno hoc audiero, aut videro!

ECHO
CONCIONIS V.

THEMA. *Cum autem corripiretur Herodes ab illo de Herodiade uxore fratris sui, & de omnibus malis que fecit. Luc. 3.*

Facta repetitione visitata, sic propositum; Diximus iã de Baptista gratia prima apud Herodem & Curiam, ad hunc primum quasi Tragediæ huius nostræ Euange-
licæ actum, uti proposueramus, absolvimus; Itaque ad secundum, qui est de mutatis eius rebus, & causa vinculorum, nunc progrediemur.

- Dicendum er-
gò hodiè mi-
hi
- 1. Officium Concionatorum periculosum esse; & an in Potentes quoque ius dicendi habeant;
 - 2. Quomodo corripiendi Potentes;
 - 3. Quomodo & ubi Herodem Iohannes corripuerit. AVE.

I.

Officium Concionatorum periculosum esse; & an in Potentes quoque ius dicendi habeant.

Antigonum Regem ferunt, cum ei regium diadema offerretur, diu multumque illud, antè quam capiti imponeret, considerasse, ac tandem in similem vocem erupisse! O pretiosum pannum! Si quis tamen penitentiæ paulò te nosset, nunquam, ne de terra quidem, te iacentem esset sublaturus etc. Optimè id quidem, & meritiissimè.

Sed sensu meo, de officio præcursorum ac prædicatorum verbi Dei idem vel pari, vel æquiori iure sit dicendum.

G 5

Est

A concionandi officio deterrere possunt tria,

Est enim etiam magnam quid, & regum pro Christo ad populos, ad Reges legatione fungi (vt loquitur Paulus) sed sub illo splendore, sub sunt multa, quæ si essent manifesta, fortissimos quosque a munere illo deterrerent.

Qui nosset, $\left. \begin{array}{l} 1. \text{ Laboriosum;} \\ 2. \text{ Odiosum;} \\ 3. \text{ Periculosum;} \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{nūquam adfectaret,} \\ \text{imò vix etiam co-} \\ \text{ctus subiret.} \end{array}$

Omnes qui viderunt te, venturæ à te.

1. Labor
improbus
omnia
discendi;

* 1. *Laboriosum.* Nam illi vni pænè omnia scienda sunt, Bona, Mala, vt de omnibus aptè dicere possit. *Omnia probare, quod bonum est, tenere,* ad ipsos maxime videtur pertinere.

Difficile vnum, tacentibus omnibus, loqui, ac sæpè coram Magistris, ipso qui loquitur, longè eruditioribus.

Oporteat illum linguas pænè omnes perdidicisse, vt D. Hieronymus;

Theologum esse, vt D. Augustinus, vt D. Tho. &c. Casuam esse vt vocant) nō minùs quàm Nauarrus, aut Ioannes Benedictus &c.

Eloquentem, vt Cicero, vt Demosthenes;

Prudentem ac sapientem, vt Salomon, vt Cato;

Audacem, vt Leo, vt Elias, vt Baptista. ad odia illa omnia flocci pendenda, quæ, vt vmbrae corpus, sæpè consequuntur Veritatem;

Sobrium, perpetuò studijs incubantem, & sæpè noctem verterentem in diem.

Cic. Orat. pro M. Cælio. *Sciote, iudices eas cupiditates, quæ obijciuntur Cælio, atque hæc studia (eloquentia) de quibus disputo, non facile in homine esse posse. Fieri enim non potest, vt animus libidini deditus, amore, desiderio, cupiditate, sæpè nimia copia, inopia etiam nonnūquam impediatur, hoc quicquid est, quod nos facimus in dicendo, non modo agendo, verum etiam cogitando possit sustinere. Et paulò post. Omittendæ sunt omnes voluptates, relinquenda studia delationis, ludus, iocus, conuiuium, sermo etiam pænè omnium familiarium deserendus.*

2. Odium
Veritatis;

* 2. *Odiosum.* Ecce enim Terentianum illud est incog.

Incognitum; Hoc tempore (non in illo tempore, sed sæper hoc tempore; quamdiu enim stabit Mundus, tamdiu sic erit) obsequium amicos, Veritas odium parit? Vt regium eis, sic nostrū, bene agere & dicere, & male audire, & pati.

Lact. l. 4. Inffit. c. 26. Veritas acerba est, inuisa omnibus, qui Veritatis expertes vitā suā mortiferis voluptatib⁹ Sedūt.

D. Hieron in illud ad Galat. 4. Inimicus vobis factus sum veritatem dicens; Hæc est, id est, conditio Veritatis, vt eam semper inimicitia persequatur.

D. Ambros. gloss. in illud 1. Cor. 9. Vos nobiles; Libere, & sine adulatione, Veritatem predicantes, & gesta prauæ vitæ arguentes, gratiam non habent apud homines, habent tamen plurimam apud Deum, qua vna Bonos omnes oportet contentos esse.

Cynocephalæ, herbæ illi pænæ diuinæ, possit aliquis veritatem comparare, de qua herba sic Plinius;

Plin. l. 30. c. 2. Adolescentibus nobis visus Appion Grammaticus prodidit Cynocephalæam herbam diuinā, quæ in Aegypto vocatur Oxyrites, quæ habet vim contra omnia venenas sed, si ea erueretur, statim eum, qui eruisse, mori.

Ita enim Veritas, res quædam contra omnia vitiorum venena, optima est, sed quid? si eruitur, ferè perdit eruentem.

Optimum etiam consilium sæpè est consultori pessimum.

* 3. Periculosum. Inter sacrum & saxum, & in angustis summis dicturi versamur, vel hominibus vel Deo displicendi.

Si enim hoc egero, mors mihi est; sin autem, non effugiam manus vestras.

Pænè ex laqueo dicimus, vt olim qui nouas leges aut consilia proponebant. Si bona proferebant, & Reip. salutaria, salui abibant; si non salutaria, laqueo, quo induti erant, constricto, mox suffocabantur.

Dicimus vera, libertate qua debemus? homines offendimus, dissimulamus, & timidè conuiuemus? Deū ipsum. Vt mihi, quia tacui. Imperia soluit, qui tacet, iussus loqui.

Senece. 1
Trag.

Si adhuc hominibus placerem, Christi seruus non essem.
psal.

psal 52. *Deus dissipabit ossa eorum qui hominibus placent; confusi sunt, quoniam Deus spreuit eos.*

Erit anima nostra, pro anima illius, qui, conuicta nostra, perierit. O duram prouinciam, & sortem miseram Concionatorum! In Ezechiele, Speculatoris, qui, viso hoste irruente, nō insonuerit buccina, vel negligentia, vel malitia sic vindicanda dicitur, vt sanguis occisorum sit de manu eius repetendus.

**Potissima
Concio-
natoris
Virtutes
quæ?**

Matth. 22.

Morat.

*Virgil. 1.
Æneid.*

Necessarium itaque est Concionatorem (si tamen gratiæ Dei ambiciosus est) talem esse, qualem Pharisæi Christum ipsum, coram Christo, olim depinxerūt. *Magister* (inquiunt, etsi fraudulentè, tamen verè) *scimus quia verax es*, hoc primum, id est, mentiri non soles, nec priuatim nec publicè, non in consilijs dandis, non in concionibus: *Et viam Dei in veritate doces*, hoc alterū; id est, *es integer vitæ scelerisque purus*, & solius studiosus Veritatis; *Et non est tibi cura de aliquo*, hoc tertium, id est, nec quidquam, nec quemquam reformidas; *non enim respicis personam hominis*, hoc quartum & Concionatorem perficiens, id est, nullo discrimine nobilis, ignobilis; diues, & pauper; Cræsus & Irus, terra ex te audiunt. *Sicut populus, sic sacerdos.*

Tros Tyriusque mihi nullo discrimine agetur. Concionatorem similem esse oporteat Ateopagitis, quos in tenebris solitos iudicare, videor alibi legisse, ne si vultus iudicandorum intenoscerent, amore forsitan aut odio, spe aut metu, a legum equitate deflecterent.

Oculis clausis, si non corporis vt quidam, certè animi, & discretionis personarum, decet concionari, & iubere Solem oriri super bonos & malos, super potentes, & infirmos &c.

De Publicanis diximus tomas. i. nostra Academia peccatorū.

Iohannis nostri instar, qui non modò plebecularum, & militum gregariorum peccata notauit, sed & Pharisæorum, & Publicanorum hominum Ordinis apud Romanos honestissimi; neque dumtaxat triobolarum meretricularum, sed etiam Reginæ Herodiadis, sed Herodis Regis quoque adulterium reprehendit, dicens, *Non licet tibi habere &c.*

De

De D. Antonio nostro, illo scilicet Paduano; canimus; *Loquens magnis, paruulis, veritatis iaculis aequè feriebat.* *In off. noct. de D. Ant. Paduano.*

Nec tales magis odio habendi, quam apes propter aculeos; imò verò potius, propter mel ceramque, fouendi, diligendi.

An medici, propter cauteria, & amara pharmaca persequendi: aut non potius, propter conualescentiã per amara redditam, honorandi?

Qui eiusmodi sunt, sunt sanè in genere suo optimi, utpote finem, propter quem Ecclesiastæ creati sunt, ut plurimum consequentes.

Concionatores aculeati, optimi,

Vecanum & molossorum ille est optimus, qui maximè & latrat & mordet, tam diuites quam mendicos, quos æquè Domini sui amicos ignorat; & pestinum, qui maximè pungit; & ignium, qui plus calefacit; sic Concionatorum, qui vehementissimè, liberimè maxima vitia reprehendit.

Corripit enim & corrigit, quisquis hac incedit via.

Et quæso, cur *sal terræ* nos adpellari Christus, nisi ut salutariter vlcerosos aduremus, & acrimonia quadã, vitia hominũ terre adfixorũ reprehederemus?

Vide D. Hieron. in c. 9. Matth.

adithilum vale: vlti asal infatuatum, nisi vt mittatur foras.
Cur *Grano sinapis* regnum Dei, id est doctrinam Evangelicam comparari; nisi ut mordacitate cõgrua, nalo vitiosos suspendereamus, & pœnitentiæ lachrymas, sinapis instar, eliceremus?

Sit tantum vsus moderatus liberæ correptionis, ut in cibis, salis & sinapis: absit aut mare salis, aut statua salis, in quam Lothi vxor conuersa est.

Catapocia tamen & medica pocula, hoc fere aiunt salubriora, quò amariora.

Ciceronis sensu ep. ad Octavianum, *Nulla remedia, quæ vulneribus adhibentur, tam faciunt dolorem, quam quæ sunt salutaria.*

Maximus Tyrius ser. 4. *Medicus ille humanissimus induitur, qui maximè sit immittis.*

D. Augustinus ad Marcellum; *Magis amat oburgator sanans, quam amator dissimulans.*

Quæ

Quæ verò est falis infatuati vel gratia, vel fructus plus nocet dum prodesse falsò videtur. Nam putredini carnes, quas non ritè salit, obijcit, cui alioqui, vel matura earum consumptione, vel falis mordacioris perfricatione, posset obcurri, nisi sale illo infulso falleremur.

Senec. Delicta etiam Concionator qui non, mordet & vetat, cum possit, iubet.

trag. Sed semper odiosi. Caterum, ita proh dolor! accidit. Quo salitur meliùs, id est, quo accuratius vitia corripitur, hoc plurius odia incuruntur. Etiam hoc tempore Veritas odium parit; etiam nunc quæ expectatur ut faciat vultus, facit labruscas.

His ergò honoris officijque nostri oneribus ritè perpenis, multi olim & magni oblatum refugerunt.

Itaque multi multi nos illud refugerunt. Moyses, cum ad suos, & ad Pharaonem, à Deo mitteretur, qua non tergiuerfatione est vltus? mitte (ait) quæ missurus es. Linguae impedimentum causatus est & c. mitteret Deus vel Messiam fampridem promissum, vel quemlibet alium.

Hieremias a a a, quia puer ego sum, inquebat.

Jonas fugit in Tharsis, in Ninivem iussus ire.

Quòd Episcopatus plerique veteres ita respuerunt, credo etiam propter concionandi onus laboriosissimum, periculosissimūq; illis adnexum, accidisse.

Nihilominus oportet, ut quisquis vel adijt hoc munus, vel ad illud vocatus est, Baptistā nostrum imitetur, qui Herodem in faciem, & coram, & nominatim adulterij reprehendit, & malorum ceterorū quæ fecit, ut inquit Evangelista. Cū corripere Herodes ab illo, de Herodiade uxore fratris sui, & de omnibus malis quæ fecit & c.

Itane? Rex ergò ab Eremita variè correptus est? Omnino.

Esse Concionatorū etiā Reges reprehendere. Ergone etiam est Concionatorum (quærat aliquis) Reges & potentes rerum laicos, aliquandò etiam distinctè, reprehendere?

An commissionis suæ literis, & patentibus (ut vocant)

cantysque eò autorantur?

Responderim, si vitia publica sunt, adfirmanter, seu vitia Potentum sint Persona vel priuati hominis, seu Officij, non est contra vel prater officiu quod gerut.

Vitia autem personæ seu priuati hic ad appello, illa in quæ etiam priuati incidunt, vt blasphemia, iuramenta, adulteria, ebrietates &c.

Vitia Officij, illa quæ vt Rex, aut vt in magistratu positus, committit, vt sunt iniusta bella in exteros, tyrannis in subditos &c.

In illa Persona, nobis dicendi ius esse nunc dico, in altera illa Officij, suo loco dicturus ad illud. Et de omnib' malis quæ fecit Herodes à Iohâne corripiebatur.

Sic ergò possit, quod dixi confirmari,
 1. Ratione,
 2. Scripturas,
 3. Congruitate,
 4. Necessitate.

* 1. Ratione. Qui officio pares sunt, possunt paria, in paribus, prestare.

Probatur
1. Ratione
ducta ab
exemplo
Baptistæ,

Sed Baptista, cui concionandi officio pares sumus, æqueque autorati, Herodem de adulterio, de incestu cū Herodiade vxore fratris sui, vitijs in quæ priuati etiam incidunt, potuit liberè corripere Ergò & nos.

Baptistam autem id iure potuisse, ita confirmatur. Si Baptista id iure non potuit, ergò Herodes iure illū in vincula conijcere, aut quolibet alio modo multare potuit, & multando non peccauit.

Sed nemo Sapiens hactenus Herodem absoluit, Iohannem damnauit; sed contra pro Iohanne contra Herodem stetit omnis Catholicorum schola. Ergò Iohannes benè, si Herodes malè.

Rursus, Herodem iure à Iohanne potuisse reprehendi, sic probò. In repugnãtib; vituperatio siue cõdénatio vnius, iustificatiõ & absolutio est alterius;

Sed Herodis factum, quo Baptistam, propter adulterij sui censuriam notam, cepit, vixit, ineludit &c. Euangelista vocauit peccatū transcendens, & omnium, quæ fecit Herodes, eminentissimum adiecit, inquit Lucas, & hoc super omnia, id est non post omnia ordine

Luc. 3.

dine temporis, sed *super omnia*, id est omnibus damnabilius & prius ordine indignitatis, & *inclusi Iohannē*, id est, quod Iohannem ideo incluserit, ut infra ad illud ipsum exponemus, & assertionis causas (Deo dante) reddemus.

Ergo laudat iustificatque Baptistam idem Evangelista, quod Herodem reprehenderit. Vnde & consequitur idem & nos in similes posse, eminenterque ab illis peccari, qui verant, & cum facimus, vindicant.

De similibus enim idem iudicium.

Cur ego si nequeo ignoroque Poeta saluo? Cur Prophete, cur interpretes Dei, cur Censores vitiorum &c. appellamur?

Si Baptista ibi bene, nos ibidem non male, eiusmodi autorem sequuti.

Quæ malum! ea est iudiciorum peruersitas, ut rade ille laudatur, inde nos damnemur?

An officio Iohanni hac parte pares non sumus? *Hebraei sumus? & ego. Israhelici sumus? & ego. Ministri Christi sumus? & ego.*

Iohan. 1.

Iohannes fuit homo missus à Deo? & ego; ille immediatè, ego per legitimos Dei ministros, mediatè.

In quo ergo ille audeat, & ego.

Ac licet Iohannes quardam speciatim dicere iussus debuerit, ut quod Iesus Mariæ filius, esset Christus, quod esset agnus ille Dei desideratus cunctis gentibus &c. de Herodis tamen adulterio, & alijs malis, seu priuatim, seu publicè reprehendendis, nondum illum legi speciale mandatum habuisse, non magis quam nos, cum vitia horum & illorum, sic aut sic, reprehendimus.

Egit pro imperio quod gerebat, quo nihilo inferius est, hoc ipsum quod hic gerimus.

Episcopus, cum me ordinat, aut creat Concionatorem, ius imperiumque suum in vitia & vitiosos dicendi in me transfert, ut vos non Philippum audire cum me auditis, sed Episcopum ipsum vestrum, quem represento, & cuius vice fungor, personamque iustis

neo, existimare debeatis.

Et si vultis recipere, hic est Elias, hic est Episcopus qui vitia vestra reprehendit.

Nec solius Iohannis exemplo id euidetur, sed aliorum quoque multorum, quos nos constantiæ nostræ autores habemus.

Et aliorum,

Moses quoties Pharaonem arguit, non veritus animositatem Regis? Heb. II.

Exod.

2 Paral. 6. Azarias Sacerdos quanta fortitudine Ozie Regi sacrificare etiam volenti restitit? Vt hoc facto Spiritui sancto placuit!

Ille idcirco inter tot veteris legis Sacerdotes, non sine laude, solus sacerdos est appellatus antonomasia insigni, quod pro Sacerdotali munere fortiter audaciæ Regis obstitisset.

Cû si paria pares præstamus, non pariter Deo placeamus?

2. Reg. Nathanem prætereo; Nam quod is Dauidæ adulterij reprehendit, fecit mandato Dei singulari, & in Curia priuatim.

3. Reg. Sed Elias, an quoties Achabum & Iesabelem arguit, toties nouo Dei mandato pulsatus est, vt faceret? Mihi certè nondum id lectum; sed semel Propheeta Dei, & vitiorum Censor, creatus, semper deinde liberrimè & dixit, & egit pro imperio, quoties ratione recta censebat ita faciendum.

3. Reg. 18. Achab. sibi sub finem famis dicenti, *Tunc es qui comurbas Israel?* quanta constantia respondit, *Non ego turbavi Israel, sed tu, & domus patris tui qui dereliquisti mandata, & sequuti estis Baalim.*

D. Chrysof. an non Eudoxiam Imperatricem, quod monita nollet Callitropæ viduæ agrum reddere, ingressu Ecclesiæ prohibuit?

D. Ambrosian non Theodosium Imp. ob cædem Thessalonica nimis impotenter & iniuste factam, de fidelium communionem depulit, templique ingressu prohibuit?

*D. Ambrosius
ep. 29. 30.*

Non idem eundem reprehendit, quod Præfectus Ethnicus Constantinopoli Synagogam Iudæis

H dxis

da'is ædificare permisisset?

Non idem eundem exire per Diaconum iussit, cum chori cancellos ingredi, & Sacerdotibus misceri in templo laicus vellet?

S. Dunstanus Archiepisc. Cantuariensis, an non Edgarum Angliæ Regem adulterantem publicè contemnit?

D. Thomas & ipse Cantuariensis Ep. an non Henricum leges ferentem aduersas Ecclesiæ libertati, obpugnauit?

Bonauentura, non ille Seraphicus Ecclesiæ Doctor, sed alius Patavinus, & S. Cæcilie sub Iohanne Cardinalis, & Franciscanus doctus, & penè sanctus martyr, an non Ecclesiæ quoque libertatem contra tyrannos ita tuitus est, vt Carranensis penceps cum sagitta peremerit? *Michael. Volat lib. 21.*

Aut damnandi illi vna omnes? aut fatendum, autoratos nos esse, vt vitia Magnatum, æquè vt populi, cum expedit, reprehendamus.

Nam cùm nunc breuiata sit manus & autoritas nostra, maximè auctiore iam Christi Ecclesiæ que imperio, quæ iam olim, angustiore adhuc illò, tantum fuit?

2. Scriptura,

* 2. Scriptura etiã id probat, vbi Dominus Hieremiam sic alloquitur, cùm Prophetam illum creat, ecce constitui te hodiè super gentes, & super regna: vt euellas, & destruas, & disperdas, & dissipes, & ædifices & plantes, viden' super regna notanter dici?

Item ibid. Ecce dedi te hodiè in ciuitatem munitam, & Hierem. 1. in columnam ferream, & in murum æreum, super omnes terram Regibus Iuda, Principibus eius & Sacerdotibus, & populo terræ, & litteras & Patentes amplissimæ formæ, & autoramentum illustre & (vt sic dicam) latè patentes commissionem vnius Concionatoris! Creatum

Matth. 19.

Censor Regum, Magistratum, Sacerdotum.

In regeneratione, id est inter regeneratos per Baptismum, cum sederit filius hominis in sede Maiestatis sue, id est non tantum in iudicio extremo; sed à Christi ascensione

sione, & aucta Christi Ecclesia, *sedebitis & vos, iudicantes quoddecim tribus Israel*, censura omnium ad vos pertinebit.

Spirituales omnia diiudicat, ipse autē à nemine iudicatur. Nescitis quoniam Angelos iudicabimus? quanto magis secularia?

Ephorum Magistratum apud Lacedaemonios, iure adpellaueris Concionatores, qui de Regum ipsorum actis cognoscebat; aut Censores apud Romanos, qui etiam aliquandò Consules notabant, imò & nunquam magistratu exuebant.

* 3. *Congruitate.* Alioqui enim quid dicat plebecula 3. *Conde nobis, nisi vulgatum hunc versum, Dat veniam corgruitate, us, vexat censora columbas?*

Et, *tele arane arum* sunt clamores Prophetarum: vt enim illae muscas non valida animalia capiunt; sic illi in plebeculam tantum, non etiam in magnos feruntur, inquit.

* 4. *Necessitate* multiplici: *Tùm vt aliquo saltem Baptiste metu latè patens peccandi licentia, quam Potentes habent, nemine neque ex subditis, neque ferè Consiliarijs audente hiscere, nedum dicere, Cur ita facti à peccato possit contineri;* 4. *Necessitate multiplici:*

* *Tùm, vt quemadmodum Sacerdotio, sequestri & mediatores sumus Dei & hominum; ita concionibus sumus Regum & Subditorum;*

* *Tùm, ne qui alijs virtute praelucere debuerant, vertantur in tenebras densissimas, ne Sol obscuretur, ne luna fiat in sanguinem, si nunquam Baptista illos reprehenderit;*

Si lumen quod in te est, tenebrae sunt; ipsae tenebrae quantae erunt?

* *Tùm, ne populus contagione sensim totus inficiatur, si Potentes in vitium, sine vlllo iugo ac freno, ruere permittantur. Potentiorum enim valdè sequax & imitator est popellus in vtramque partem.*

Integris populis benefaciūt, qui Reges corripit
tūm ne vitiorum Regionum transiōne inficiantur
tūm ne ob regum vitia puniantur. *Quidquid delirant
Reges, plebsuntur A. hini.*

Horat.
Isai.

* Tūm, ne iugiter nomen Domini blasphemetur,
principes eius inique agunt, nec est vllus intercessor,
qui se opponat murum pro domo Israel.

* Tūm, ut is qui ex aduerso est, vereatur, nihil habere
malum dicere de nobis.

Quando
verò ma-
ximè.
D. Chrys.
in vita
Babylæ.

Maximè autem tūm Baptistæ est, Herodem fero
reprehendere, cū quæ gerit, & publica sunt, & recte
evidenter contra expressam Dei legem militant,
sunt ad ultra, homicidia &c.

Itaque Babylas Præsul Antiochenus Decretum
Imp. propter homicidium ingressu Ecclesiæ pro
buisse legitur.

Item; cū in alienam est, id Ecclesiæ messem fal-
laicus immittit, aut peccat in religionem.

Vt milite iam Cræsum Regem & patrem iugulato-
ro, filius hæcenus semper mutus, loquutus est, nec
deret Rex & Pater; sic nostrum vel tunc loqui, et
vim patitur mater Ecclesia.

Sic D. Eulogius Edissenus, Valente Imp. Arrianum
profanam falcem in iudicium sacrorum immit-
te, rectè eius Præfectum Modestum rogabat?

Numquid vno capite tam infulam sacram, quam
fanum diadema, & qua manu sceptrum, eadem &
dum pontificale gerere adfectat?

Et Elias Achabi idololatrias maximè exag-
uit.

2 Paral. 6. Oziæ Regi sacrificare paranti, Azarias
Sacerdos obstitit, & quasi sacrilegio pollutum, ex-
ire de templo non dubitavit, adeoque diuinitus
datus est, ut pœnè solus Sacerdotis nomine dig-
videri posset.

Psal.

Ergò Catholici Ecclesiastæ hæc sit summa glori-
tio, dicere posse; *Et loquebar de testimonijs tuis in con-
suetu Regum & non confundebat; hæc præcipua ad De-*

precario; Et ne auferas de ore verbum Veritatis vsquequaque. ibid.

Ego (vt de me hoc obiter dicam) ita huic studeo, vt vel plagas hinc multas mihi deberi à Deo timeam, si hic erro; vel ab eodem multas mihi seruari coronas sperem, si benefacio; quoniam totus in hoc sum. Nesci tamen homo an amore, an odio dignus sit.

II.

Quomodo corripiendi potentes.

Omninò ergò licet, & expedit Herodem corripi à Iohanne; sed est modus & ars quædam corripiendi.

Arte leues currus, arte regendum amor & charitas nota.

Ouid. 1. de Arte.

D. August. tract. 33. in Iohann. post init. Christi ergò instar fiat, qui adiulit Veritatem vt Doctor; mansuetudinem vt liberator, Iustitiam vt Cognitor.

Videnda in corripiendis Potentibus tria,

- 1. Personæ corripiendæ genium;
- 2. Personæ corripiendæ congruitas;
- 3. Ordo quidam, vt sic primum, & sic deinde;
- 4. Modus quoque dicendi.

* 1. Personæ corripiendæ genium. Pro qualitate enim audientium, formari debet sermo Doctorum ait Greg. Panis qui viam fortium roborat, paruulorum necat.

1. Vt corrector sit idoneus, D. Greg.

* 2. Personæ corripiendæ congruitas; id est, non id usurpet qui dumtaxat sit officio Concionator, sed qui etiam gratia quadam polleat si non singulari, saltem supra Concionatorum vulgus, gratia inquam verbi, & gratia vitæ seuerioris.

in illud Iob. 28. Quid dedit Gallo intelligentiam.

Iohannem esse volo, id est, gratiosum & plenum donis Dei, Censorem regium, & Potentium reprehensorem.

Herodes correptus quidem est, sed ab Iohanne, id est, ab homine misso à Deo, hoc primum, id est ab auctore diuinitus, ad reformanda praua in directam, & aspera in vias planas.

Ab Iohanne, id est ab homine eloquente, pleno gratiæ & veritatis.

Ab Iohanne, id est ab homine vitæ saltem non illaudatæ

data. Ut habeat scilicet sermonem rectum, & benivolentem. & placeant verba eius in conspectu Principis.

Virgil. 1. Aeneid.

Ille regis dicit animos & pectora mulcet.

Ille demum potens est sermone, qui & opere est utilis, qui est sui mundi que cōtempitor, non quales quidam, quibus pudendum sit Iesum crucifixum, pauperem & esurientem, factis prædicare corporibus, & iuniorum doctrinam, tubentibus buccis, minantibus naribus & oribus inculcare, & cum vagi concubitorum infamia, adulteria Herodis reprehendere.

D. Greg.

in illud

Iob Quis

dedit gallo

intelligen-

tiam.

Psal.

2. Vt ordo

seruetur,

Gallus concionatoris symbolum id notat, qui ait Gregorius) cum iam edere canis parat, prius alacritate cuius, & semetipsum feriens vigilantiores reddit. ... semetipsum torpentes opere, alios excitent voce.

Qua fronte Herodem corripias, qui cum ad aliam portionem tuam ponebas? qui, si videbas furem, curas cum eo. &c.?

- * 1. Ordo quidam
 - &c. vt
1. Inquiratur, ne falsa pro veris asserantur;
 2. Obculi & primum monitio fiat;
 3. Publicè tandem, emendatione non quita.

Prouerb. 15. Verbum opportunum, optimus est. Eccles. 20. Ex ore facti reprobatur parabola, quia non agit eam in tempore suo.

Ordine & arte summis opus est, vt res alioquin gratissima gratanter excipiat?

Difficile atque asperum factu, consilium dare Regi Imperatori, potius est cuiquam mortali, cuius opes in eius sunt. apud Sallust.

Plutarch lib. quod in Principe doctrina requiritur; Difficile est his qui gerunt imperium consilium dare, formidant enim rationem ceu principem admittere, ne potestate bonum, quod habere videntur, impediatur, si id ad se referre cogat honesto.

2. Disquirendo de reum veritate,

* 1. Inquiratur ergo primum sedulo de reum veritate. D Hilarius lib. in Constantium. Veritas non potest vera tantummodo decei proferre. psal. Recte iudicate filij hominum.

Eccl. 19. Est correptio mendax in ira contumeliosi, & est iudicium, quod non probatur esse bonum.

Eccl. 11. Corripe iustè.

Alexandrini imitandi hac in parte.

Suidas in historicis litera T. prope initium. Alexandrini, inquit, olim iustabant animos. certis enim diebus in curribus homines vecti, quibus hoc munus datum esset, totam urbem peragrarunt, & itantes ubi vellent, & domo affrantes cuiuscunque visum esset, verè de plaustro cecinerunt: nec falsa conuicia sed vera crimina obiecerunt. Operam enim dabant, ut ad cura è probra ciuium exquirerent, & hæc incorruptè proferrent, ut ob hoc omnes improbitatem auerterentur.

D. Gregor. in illud Iob. Quis dedit gallo intelligentiam. intelligentiam, inquit, gallus accipit, ut prius noturni temporis horas disculiat, & tunc demum vocem excitationis emittat: omnia videlicet sanctus qui que prædicator prius in auditoribus suis qualitatem vite considerat: & tunc demum ad erudiendum congruam vocem prædicationis format.

Iob. 38.

* 2. Oculi è primum monitio fiat. Lenta sint prima remedia.

2. Oculi è primum monitio.

S. Antioch. hom. 67. Id quidem ut fiat oportet (inquit loquens de correptione proximi: sed & necesse sit discretionis acie intendere, ubi & quo loci sit necessaria reprehensio.

D. Chryl. lib. cont. Gentiles, seu de vita Babylæ; Vocis enim libertatem vicunque viurpare possunt & ex plebeis permulsi: at illa eadem decenter vii, tempore consentaneo, congrua tñ mensura, tum prudentia adhibita, magni admodum animi, & admirabilis fuerit.

Cic. respons. in Sallust. spe grauius vidi offendere animos auduorum, eos, qui aliena flagitia aperitè dixerunt, quam eos qui commiserunt.

Igitur priuatim primum Herodes moneatur. Quod enim debetur vulgo, multo magis Regibus est concedendum.

Sed peccantem in nos fratrem iubet Christus primum priuatim moneri, quam coram alijs traduci.

Matth. 18. Si peccauerit in te frater tuus, corripe eum in-
ter te & ipsum solum, deinde ubi sic nihil obtines, unum
& alterum tecum adhibe, denique dic Ecclesie.

Noaci somno sepulti pudenda non publicanda,
cum à Sem & Iaphetæ poterunt operiri.

Prou. Melior est reprehensio manifesta [ore ad os lo-
quentium quam abscondita amicitia.

D. Thom.
2. 2. q. 33.
ari. 7.

Ergò ita quoque cum Potentibus procedendum
videri possit, ex mente D. Thomæ; qui tamen subiicit
Nisi vel peccata sint publica vel ex eis pareatur offensa proxi-
marum corporalis; spiritualis; & maximè in casu heresit.

3. publicè
tandem
in corre-
ctum,
Quid. 1.
Metam.

* 3. Publicè tandem &c. Extremis morbis extrema re-
media.

Cuncta prius tentanda, sed immedicabile vulnus
Ense recidendum

Peccata Herodis publica publicè argui possunt,
cum priuatim arguisse nihil profuit, maximè cum ni-
hil periculi à subditorum seditione formidatur.

1. Timoth. 5. Peccatam coram omnibus argue, vt &
caeteri timorem habeant.

Matth. 18. Si frater tuus non audierit, nec te, nec duos,
quos tecum secundò adhibueris, tandem dic Ecclesie,
id est propriè congregationi fidelium, q. d. publica
tunc peccatum eius vel apud cæterum fidelium, vel a-
pud Iudicem legitimum, qui Ecclesiam representet.

Coram, si
fieri pos-
sit;

Publicè pro concione etiam, maximè præsentè &
audiente si fieri possit, Herode, vt à Baptista factum
liquet ex modo loquendi in secunda persona Non licet
tibi &c.

Si autem Iohannes non possit Herodi coram &
publicè dicere Non licet tibi &c. vel quoniam Herodes
rarus est in concionibus, vel quia Iohannes non est
proprius Herodis aut Curie concionator, & putat
veri similiter à quibus oporteat, Herodi non satis di-
ci publicè & coram Non licet tibi &c. videtur etià tunc
posse publicè absèntis Herodis adulteria, & omnia mala
quæ fecit, corripere, quoniam etiam sic speratur Hero-
des etiam absens auditurus.

Peruenit sermo Ionæ ad Regem Ninive, et si non coram
Regi

Rege Ionas dixisset, adhuc 40. dies &c. sed in media urbe.

Habent enim Reges, vti longas & multas manus, ita & aures: ad ipsos qui audierunt, audita referunt, vt etiam sic absentis publica correctio possit prodesse, maxime cum multi Iohannes, ille in Iudæa, alter in Galilæa, tertius in Samaria, simul eadem Herodis erimina insectantur. Magna vis publici pudoris.

* 4. Modus quoque dicendi obseruandus, vt sit
1. Placidus, 2. Senerior tandem, 3. Et dicendum quidam modus.

* j. Placidus primum. Quid vultis, ait Paulus, in vira veniam ad vos, an in charitate, & spiritu mansuetudinis?
1. Cor. 4. Placidior primum.

Psal. Corripiet me iustus in misericordia, & increpabit me.

Psal. Iucundus homo qui miseretur & commodat, disponit sermones suos in iudicio

S. Ambrosius homil. 67. In timore autem id fiat, ne sine indiuidua eius comite misericordia.

D. Bernard. serm. 2. de Resurrect. Dom. Eme à Domino moderatam correptionem, quia omnino quoddam bonum & datum optimum est, & quod habeant pauci.

D. Franciscus c. 7. reg. Cauere debent Ministri Pronunciales, ne irascantur & conturbentur propter peccatum aliorum, quia ira & conturbatio, in se & in alijs, impediunt charitatem.

Cic. lib. 1. off. Obiurgationes etiam nonnunquam incidunt necessaria: in quibus viuendum est fortasse & vocis contentione maiore, & verborum grauitate ac rore. Id agendum etiam est, ne eas facere videamur irati: sed vt ad viuendum & secundum, sic ad hoc genus castigandi raro, inuitiq; veniam: nec vnquam nisi necessario, si nulla reperitur alia medicina. Sed tamen ira procul absit: cum qua nihil rectè fieri, nihil consideratè potest. Magna autem parte clemens castigatio licet vii, grauitate tamen adiuncta, vt & seueritas adhibeatur, & contumelia repellatur. Atque etiam illud ipsum, quod acerbitatis habet obiurgatio, significandum est

est ipsius causa, qui obiurgetur, susceptum esse.

Idem lib. de Amicitia. Omnis hac in re habenda ratio & diligentia: primum, ut monitio, acerbitate; deinde ut obiurgatio conumelia careat.

Stobæus fer. II. Oratio libera ex animo ingenuo, & veritatis studio procedit. Vt res autem ipsa citra culpam, nihil exillimando, ipsam esse reprehensionem & conuictum in quem us abique delictu: sed quorum refert; quibusque de rebus; idque suo tempore; & loco; non sine adstantium utilitate adloquendo.

Et cur, Humana animus & maximè Regum, generosus est, duci que & exorari mauult, quam trahi. Prece amat, odit imperia.

Delicatis sunt Reges tam auribus quam oribus. Ita que quidquid eis traditur Musicè pænè tradendum est; propemodum veritas, ut antidotum amarius, propinanda, saccharo primum condicienda.

Seneca in proœmio suaseriarum. Apud bonos etiam principes, admonendi liberi ac verbis placidis temperanda est.

D. Gregor. in illud Iob, quis dedit gallo intelligentiam; Pro qualitate audientium, formari debet sermo Deorum.

Nec timidè, nec tumidè.

Ne, ut Diogenes, fastum Platonis alio fastu.

D. Gregor. Leuis sibilus equos mituat, ea ut s. insigni.

Vt populinis & pænè adulationibus, equorum generosissimi cecurantur; & vnicornis sinu virginis capitur; sic potentiorum animi tem peratis monitionibus.

Fistula dulco canit volucrem dum decipit auceps.

Nescit inescare homines sannio.

Cur enim qui gerit cum vitijs bellum, sit seuior mitis qui cum hominibus? aut cur immitius agat charitas cum amico & fratre, quam capitale odium Deo, cum hoste?

Quis miles, antè quassare murum cepit ariete, qui pramisso tubicine aut tympanista, obsessos ciues ad pacificam deditioem sollicitauerit?

Tamerlanes ipse, quamlibet Scythia, triplici idcirco tentorio totum triduum utebatur. Nota est historia. Primo scilicet omnem clementiam deditis promittebat.

Tandem
leuior,

* ij. *Seuerior*, postquam ille placidus nihil effecit. Pro materiae duritie, non vides maiore vi in incude personare ictus malleatorum?

Ferrum ferreis malleis procutitur; cera vero tenellae ductilibiq; naturae digitis informatur.

Argue (inquit Paulus hunc ordinem spectans) id est ratione, & leniter ostende, in quo vel populus, vel Herodes peccet; inde, *obsecra* blandissime, per vulnera Christi, per viscera misericordiae Dei &c. vt se corrigant; tandem *inrepa* & obiurga pertinaces.

Dominus Deus hoc ferè nobiscum ordine; *Tacui semper. filius, patiens fui, sicut parturiens loquar: dissipabo & absorbebo simul.* Isai. 42.

Proverb. 2. *secundum duritiam tuam & impænitens cor, thesaurus irae tibi iram.*

Hac non successit? alia adgreditur via. Ergò cum manna nihil profuit; tam virga Moyfi adhibenda.

Cum oleo frustra tentatum est; vinum Samaritani in vulnera superfundendum est.

D. Bernardus ser. 44. in Cant. *Si viderit spiritualis medicus, illum qui vulneratus est, id est, qui peccauit, blandis aut lenibus horiamenis, quae in eum praerogata sunt, minime emendatum: magis autem fortè etiam abutentem suam mansuetudine, & patientia negligentem fieri, & in peccato suo etiam securius ab dormire, frustrato tam suauium oleo monitorum: oportebit sanè mordacioribus vii medicamentis, & vinum compunctionis infundere, duris videlicet cum eo increpationibus atq; inuentionibus agere, & si causa requirit, & duritia tanta est, etiam cenjuræ Ecclesiasticae baculo percellere contemptorem.* Post vnctiones, vñtiones. Vt gallus profundioribus horis noctis, valentiores ac productiores edere cantus solet; cum vero matutinum tempus instat, leuiiores & minutiores; ita nobis tantò altius fortiusq; in homines inuehendum, quo abesse longius à luce Virtutis videbuntur.

Et

Et certè, quod non tangit, ferè non angit; quod non angit parum agit; nec latis operatur, quod vix sentitur.

Ferè quo amariora catapotia, & quo vrentiora emplastra, hoc salubriora.

Lucret.
lib. 4.

Præterea quæcunque suo de corpore odorem
Exspirant: acrem, panaces, absinthia teura,
Abrotonique graues, & tristia centaurea.

Arist. problemat. sect. 23. q. 41. Humor dulcis lauare potest, amarus purgare, atque abstergere.

Genes. Vt Loth generis suis vilus est ludens loqui; sic nos sæpè, cum leniter in vitia ratiocinamur, abiq; duriore temperatura.

D. Cyprian. ser. 5. de lapsis. Aperiendum vulnus est & secandum, & par redinibus amputatis medela fortiore curandum. Vociferetur, & clamet licèt, & conqueratur ager impatiens per dolorem, gratias ager postmodum cum senserit sanitatem.

*Charla-
sans.

Cynicos nos, & canes vocet licèt, vocet * Ceretanos, vt vt libet; quid ad nos, dummodò canum instar dormientes excitemus, dum medicas quoque linguas geramus.

Sal terræ non sumus, nisi etiam vrimus, nisi pungimus.

Conuersus sum in erumna mea (ait peccator quidam) dum configitur spina. Psal.

Sentiat se spina & aculeo nostro aliquis configi, facilius conuertetur.

Non faciliè incitaueris equum tardum aut asellum, nisi acutè dissimulaueris.

Imple facies eorum ignominia, & quærent nomen tuum Domine.

Non placebimus? At confusi sunt, qui hominibus placeant, quoniam Deus spreuit eos.

Modò hominibus quæro placere? an Deo?

III.

Herodem
primum

Quo modo, & vbi Herodem Iohannes corripuerit.
His corripendorum Potentum artibus præiuit Baptista

Vista haud dubiè, maximus corripienti artifex, et si (vt priuatim
lerè tales omnes) infelicissimus, mundi censura. Sed, admonitū
caveat suae epistulae opto, à Baptista,

Quisquam ab euentu facta notanda putat.

Ouid. ep.

* 1. Nam certa reprehendit. Lippis iam & tonsoribus
notum erat Herodis cum Herodiade adulterium, no-
ta reliqua eius mala; in eum psallebant, qui bibebant vi-
num.

Psal.

Pueri qui nondum ære lauantur, in compitis, in
tonstrinis, in popinis, tota vrbe opprobriose decan-
tabant.

* 2. Obculè primùm & præsentem Herodem repre-
hendit.

Iste enim enunciandi modus, non licet tibi habere, &c.
manifestè indicat a Iohanne Herodem coram nomi-
natiue reprehensum. Secundæ personæ vsus est ad
præsentem, vel in apostrophis ad quasi præsentem.

D. Chrysol. homil. 16. ex varijs in Matth. putat secre-
tam fuisse correctionem & priuatam.

Nathan certè venit ad Dauidem in Curiam: Elias
quoq; nonnunquam ad Achabum.

4. Reg. 1. Elias rursus ad Ochoziam Regem, qui ip-
sum comprehendere tentat, vltè adijt, eoq; mor-
bo, quo iam tenebatur, eò quòd de recuperanda va-
letudine, consultum Deum Accaron misisset, prædix-
it moriturum.

Sed, an id Iohannes in Herodis Curia, an verò in
deserto suo præstiterit, non habent Euangelistæ; o-
piner tamen magis, & verisimiliter satis, in deserto.

* 3. Quod Iohannes à ciuium turmis & ciuitatibus
abhorruerit, & quòd, vt ad eum turbae, Publicani, &
milites (Luc. 3.) in desertum solebant confluere, ita &
Herodem vel nouitatis, vel imitationis pietatis po-
pularis, vel certè salutis studio, vel quasi in orij diuer-
forium, desertum aliquandò adisse credibile sit, car-
pento cum sua Herodiade & filia vectū, vt Eremitam
fama celeberrimum saltè audiret. Itaque Iohannè
occasione hac vsum concione finita, ad Regem isse re-
uerterent, seduxisse, soli que dixisse hæc aut similia;

Apparen-
ter in de-
serto,

Ex Regia
curia iura-
te,

Crede

Crede mihi (serenissime Rex) rectè is te perditum. Nā non licet tibi habere uxorem, &c. Quæso te, per salutem tuam, dimitte illam, & redde Philippo fratri. Ni feceris, coget me officij mei ratio, aliquando feueriora, & feuerius in te dicere &c.

Vbi, vbi, corripuerit Herodem Iohannes; tamen constare potest ex Euangelio, sepiusculè ab Herode Baptistam auditum. Herodes ait Marc. c. 6. *audito eo multa faciebat*. Qui poterat Rex multa facere Ioannis dictamine, nisi multoties & de multis, illum disserentem audisset? Item; & illud; *libenter eum audiebat*. quis non intelligat de eo, qui crebrò illum soleret audire?

Ex Marci phraſi, *ij. *Quod Marcus c. 6 loquens de captiuitate Iohannis, non simpliciter cum Matthæo c. 14. dicit tenuit Iohannem, & alligauit eum, & posuit in carcerem*, vel cū Luca c. 3. *inclusit Iohannem in carcere*, quæ possint significare, hominem domi, & in Curia Regis inuentu, liberiùs regie Maiestati quasi insultantem, detentum fuisse, & barathro domus Regie inclusum; sed, ne hoc putaremus, dixit, *mitti ac tenuit Iohannem; mitti* (inquam) quasi ad absentem, & ad eum, qui se in suo deserto liberiùs monere ausus esset, satellites, qui vinculum ad se ex deserto in curiam pertraherent, vnde & Erasimus vertit Marci 6. *Herodes missis satellitibus manus iniecerat in Iohannem*, non enim mittuntur satellites, nisi ad absentes.

Ex Christi verbis, *iij. *quod Christus Iohannem variè dilaudans, sic ait de illo? Quid existis videre? hominem mollibus vestitum? Ecce qui mollibus vestiuntur, in domibus Regum sunt, quasi insinuans illum nunquam in Regia fuisse, aut esse commodè non potuisse, ob cultum corporis tam dissimilem, & a Curie cultu tantoperè abhorrentem.*

Ex susci- cione literarum aut lega- tionis. *iiij. *Et quis scit, an non Iohannes, cum in Curia ex deserto ad Herodem prodire ipse nollet, vel literas de ea re, vel legationem, id est discipulum vnum aut alterum (vbi paulo post ad Christum) ad Herodem destinaret? Agere enim id rectè dicitur quisque, quod per legatos facit.*

Quam-

Quamquam tandem, nihil nouum aut insolens, Eremitani de deserti sui latebris in lucem, in vrbes, in Curias erumpere, in salutem Regum, populorum, rebus alioqui desperatissimis.

Me certe (vt hoc posteritas sciat, & saltem mortuo bene precetur) ex monasterij mei latebris, Romam usque pertraxit, ad Paulum V. studium salutis publicae, & maxime Belgij mei, diuturnitate ciuiliū bellorū pereuntis, miseratio: quo fructu, partim videmus & sciemus postea plenius.

Anno
1606.
aet. 45

Publicè tandem, & coram multis, cum Regem videret inemendatum.

Tandem
etiam
publicè.

Diuis Chrysostronus homil. in illud, Modico vincto vtete, Iohannes (inquit) corripuit Herodem in medio foro (id est, vt ego opinor, loco publico) & frequenter a populi aperit &c. adque discretè, & singulariter, non confusè; non enim dicebat; In istam est, si quis ducat uxorem sua ris sui; vel, quisquis &c. absque figura & verborum inuolucro, desperato scilicet priuata monitionis fructu.

Quasi dicat Chrysostronus; non generatim, sed in indiuiduo, ipsi Herodi aut adstanti aut iuxta sedenti pro concione, vidèri audienti que; aiebat, nō tu ei tibi &c.

Neque id semel, sed fortè aliquoties inculcabat. Illud enim (Dicebat) mihi sonat, quantum si dixisset, dicere solebat.

Neque de vno duntaxat incesto adulterio ita Regem corripiebat, sed de omnibus quoque malis quae fecit Herodes.

D. Bonauent. in c. 3. Luc. Quia publicè peccabat, publicè arguebat.

Vbi ergò mihi illi sunt, qui in genere, & terminis (vt ipsi loquuntur) generalibus, volunt vitia etiā publica maxime potentiorum, reprehèdi, vel sic (opinor) dicendo, Qui talia agunt, regnum Dei non possidebunt; non ad graduum, aut dignitatum distinctionem descendendo; vel, si ad gradus dignitateque; descenditur, nullam vnquam personam nominando, aut sic describendo, vt nominata videri possit.

Subpri-

Subprimis Orator, quæ rusticus edit ineptè, inquit. Nam etsi rarè, est tamen aliquando Iohannizandum, & distinctè inuehendum, sic dicendo, Non licet tibi Rex, ô Consul, &c.

Isaias c. 1. dicens *Omne caput languidum, & omne cor marens*, nonne Ordines Reipublicæ distinctos notabat.

Et ibid. *Principes tui infideles, socijsurum, &c.* nonne rectores ipsos populorum taxabat euidenter?

Sed & nomen quandoque ipsum aut exprimi posse, aut signari, hoc vnum Baptistæ factum satis ostendit.

Nemini enim dici, quod omnibus dicitur, rectè aliqui dixit.

Vt in domibus nobilium, seruorum nullus ferè ostium est clausurus, cum omnibus claudi imperatur, sic in Ecclesia Dei, vix quisquam vitam emendaturus, cum vitia hæc & illa nimium indistinctè reprehenditur.

Omnes aded vitia nostra palpamus, vt de nobis dicta, ad alios pertinere velimus, & quasi aliò remittimus, ac velut in orbem.

Ad concionem sic plerique, vti ad aquam benedictam, conuimus, si quis effusè illa respergitur, sed demus; nos vix gutta attingi velimus.

Caligulæ vox ista non admodum à veritate aliena, qua dixit, *Reip. exp. dire, facta quæque posteris iradi, vt improbi, fama metu, talia declinent.*

Notandum verò Herodem à Baptista non nisi presentem esse correctum, primò clam, deinde palam, ne temere in absentes nominatim debacchemur, maxime Potentes.

Si res poscit aliquos distinctè notari, satius ipsis audientibus fieri.

* j. *Incorruptior* enim, id est, nec aucta, nec diminuta, intrat vox viua in cor ipsius delinquentis, aucta & hausta non ex ore referentis, sed ipsius autoris, ne irasci temerè possit.

* ij. *Fortior* quoque est, & plus habet ænergiz, vel scilicet

Cur publice corripendorum potentum presentia optanda.

seno Eschinis, qui oratione Demosthenis Rhodi recitata vel laudata, dixit, *Quasi audisset ipsum sua verba resonantem*. Vt Virgilij verius ab ipso prolato, plane masculi, ab alio quouis elumbiores; ita & nostra conciones.

D. Hieronymus ep. ad Paulinum de omnibus diu. hist. libb.

* iij. Minus offendit, propter candorem & constantiam reprehendentis. Nam in absentes vibratę nominatim reprehensiones, aliquid simile detractionibus habent.

* iij. Plus prodest, propter pudorem peccati hinc maiore.

* v. Deinde saepe fit, vt in absentes torta, nunquam ad ipsos ne relatu quidem perueniant. Peruenit tamen aliquando sermo Ianae ad Regem Ninive.

Ceterum, rebus valde desperatis, & scabiosis illis rarissimę, aut nunquam, ad conciones prodeuntibus, accessumq; ad se, etiam per literas nimis difficulter praebentibus, aut accedentes monendi causa, ludibriosę & ridiculosę excipientibus, videri possit, Baptistis plus aliquid tum licere, tolerabileq; esse tunc absentium taxationes sale conditas, nec omnino ferę inutiles, quod fama inuectiuarum eiusmodi in tale vel tale seu Herodis, seu Achabi peccatũ frequentius vibratarũ, latere Herodem aut Achabum ferę non possint, & sinistrae hinc fama timor possit aliquando corrigere.

Christus certe de Herode absente ait, *Dicite vulgari illi, &c.*

Isaias: *Principes tui infideles, socij surum, &c. Et Dominatores eius inique agunt, &c. Et, effeminati dominati sunt eis.*

* 4. Placide etiam initio.

D. Chrysostom. homil. 16. varijs in Matth. Iohannes Herodem (inquit) monuit, non accusatione pulsauit, principio scilicet, cum priuata illa lenique correptione correctum iri Regem adhuc speraret.

Lenitatem indicant verba Matthaei c. 14. & Marci c. 6. *Dicebat enim illi Iohannes, Non licet tibi, &c. Dicebat, hoc tantum; id est monebat, orabat mutare mentem*

placide primum;

tem &c. epichrista, & circumlitiones veluti quasdam adhibebat.

Manna primum, & oleum offerebat.

Blandè, ante duram murorum quassationem, ad deditorem sollicitabat.

**Tandem
seuerius.**

* 5. *Seuerius tandem*, cū vnctiones nihil profuissent. Lucas c. 3. dicens, *Herodes cum corrueretur ab illo de Herodiade &c.* corripienti verbo aliquam contentio- nem verborum atq; acrimoniam monitionis insinu- at. Et, quis dubitet, summum dicendi artificem, gratia non natura nec arte factum, extremis morbis extro- ma adhibuisse remedia, & vim obstinati in Herodia- dem amoris v̄ seuerissimæ reprehensionis, conatum esse repellere?

Luc. 3.

Qui genimina viperarum turbas simpliciores, & nos longe ab innocentia, circumfluentes, vt baptisarenus ab i. 10. appellabat; quā seueritate putatis durissimam ceruicis Regem publicè adulterantem tandem, cum leuitate nil profecisset, excepisse? Iam non amplius e- rat vox, sed acerrimum tonitru Iohannes in deserto Tonabat, fulminabat &c.

Tarditatem inuectiuæ, grauitate compensauit.

Laconicè quidem, sed neruossimè, *Dicebat enim,*

Marci 6,

Non licet tibi habere vxorem fratris tui. Nam,

**Breuis Ba-
pista ora-
tio quam
neruosa
& facun-
da.**

* j. *Damnat Herodem adulterij gemini;* Nam ap- pellat Herodiam adhuc vxorem, non viduam, He- rodis autem vxor prior tum adhuc superstes, itaque co- rat coniugati cum coniugata commixtio, adulterium duplex. Q. d. Non te pudet alterius maritum, cum nondum matrimonij iugum induit? *Bibe aquam de cis- terna tua;* sine se polluant foris, qui domi non habent, et si & illi quoque mortis sunt rei.

* ij. *Damnat incestus,* quoniam Herodes & Philip- pus, cuius vxor erat Herodias adultera, fratres erant. Itaq; Herodes Herodiam affinitate adtingebat; *Non licet tibi habere vxorem fratris tui.* Q. d. Vt adulterium vitare non possis, & potius nolis, saltem cum omnino aliena, non cum fratriâ leuis, misereris. *Incestus o-*

nlm, est confanguineorum & affinium, prohibito gradu, commistio, & adulterio est grauior. Non pudet Regem incesti concubitus?

* iij. Polygamia quoque accusat, dato quòd prior Herodis vxor tum etiam superesset, & concessio, quòd Herodias non esset vxor, nec Philippi fratris, nec cuiusquam omninò, sed Herodis tantum huius quia *du- taxat eam*. Q. d. Non licet tibi duas simul vxores habere. Tantumne otij Regi, tanta mole negotiorum pæne oppresso, aut tam parùm curæ esse res regni, vt duabus vxoribus seruire etiam possit, cui ab vnica negotij abundè esse possit?

* iij. Scandali omnem occasionem vult tolli. *Non licet*, inquit, tibi habere eam; non ait, non licet amare; Nam amare, aliquid obscurum est, nec omnibus notum; atque, vt notum sit, ambiguam potest interpretationem pati, dextram, sinistram; Amari enim potest fratria a leuitro tam benè quàm male;

Nec ait, *Non licet tibi adire eam*, in eius ipsius Curia, aut ab illa te adiri permittere, & venientem vicissim in Regiam tuam admittere; Nam talia, quæ vrbani- tatis ac necessitatis prætextibus possunt obumbrari, nec adèò proximum peccato habent periculum, for- sitan dissimulâssent; sed *non licet habere eam*, non potes alterius maritus vxorem alterius, & fratris tui, domi alere procul a marito, thalamo eodem recipere, quod peccati publica suspicione, & periculo, quòd quotidie peccandi non caret. *Non licet omninò tibi ô Rex habere e- am*. *Securis ad radicem posita est*, ab Iohanne.

Vt nihil fuisset Herodi cum Herodiade fædi com- mercij, tamen illi suæ vxoris repudiatori alterius, & quidem fratris, & inuici, & minimè eam dimittentis, vxorem, domi apud se retinere non licebat; non, etsi pater ipse Herodiadem filiam, à Philippo marito, pro- pter nescio quam inter ipsos ortam dissensionem, ab- stractam, illi dedisset. *Quod enim Deus coniunxit*, non potest homo separare, nõ pater ipse. Propter hoc, id est & ppter maritu vxor, & vir propter vxorē reliquet ho- *Matib?*
mo patrē & matrē, & adhibebit ille vxori suæ, illa viro suo.

Vt enim intactum habuisset, dabat tamen populo vehementem aliter suspicandi opinionem. Ad virum & Dominum suum, fuerat remittenda. Inuito Domino, non licet tibi habere eam alienam.

Vt mundo à scandalis.

Vt ei, per quem scandalum venit.

Viderint ergo, qui contra canones & bonam consuetudinem, fornicis domi cohabitant, sacerdotes, & concubines spontanei.

Profuerit legere D. Chrysof. ser. quòd regulares femina viris cohabuent; item, cont. Concubinos.

Cyprianum de singularitate prelatorum.

Ioann. Bossenium de eodem argumento.

periculo- Mutuum enim adire & adiri, minus scandalizant, quam domi mulierem habere.

Periculosius quoque est habere domi Herodiadem, quam adire illam, aut adiri ab illa, cum maiorè præter peccandi occasionem libertatem, ac facilitatem.

Nam obiectum perpetuò præterens potentia, si nec semper, tamen sapiùs fortiusque potentiam irriterat, quam re absens, & duntaxat cogitatione repræsentatum.

Et cur,

Segnius irritant animos demissa per aures,

Quam quæ sunt oculis subiecta fidelibus.

Domi habendo, perpetuum est videre & videri, ac dire, & audiri, &c.

Singulis pænè momentis, ac sensibus singulis, ut oculis, a formæ aspectu; auribus, à Syrenaicæ vocis aut cantus auditu; ore ab osculis, adloquijs, &c. peccari potest domi habendo, ad eundem, non item.

Etiàm, In præteritum luxuriantur opus.

Alius, et si illam absens audit; videt; non tamè adeo frequenter, nec tam efficaciter.

Deindè, ab aditu mutuo earum, quæ domi non habentur, terrent, spectatores, vicini, vulgi fama, dies Luna illustrior, &c.

Item absentia fortuita illius, qui vel quæ adit, aut fores clausæ, aut baculus alicuius è septem partibus illis rivalibus, siue alijs amatoribus, pro for-

Corn. Gal-
lus aut
quiuis ali-
us inter
op. proper-
tiii.
Virg.
Æneid.

bus constitutus, anticipationis argumento, voluntatem peccandi possit retardare, quod non accidit habenti domi suam Herodiadem.

Denique, locorum distantia, mora itineris possunt, propter magnam illam humane voluntatis mobilitatem, nonnunquam efficere, ut malum non fiat, quod constitutum est: *Differ, habent parue commoda magna morae.* ait ille.

Ouid.

Quisquis domi Herodiadem suam habet, mox ut voluit, fecit dictum, factum.

Draco itaque Atheniensium legislator optimè quoque, quem statuit, *curatorem, cum pupillorum matre non habitare.*

Fuga opus est, victoriam peccati carnis adfectanti. Nervosissimè igitur Iohannes, cum dixit, *Non licet tibi habere uxorem fratris tui.*

Felix qui eadem ausit, & sic possit. Sed Iohannes Phoenix fuit, non modò viuendi genere, sed & dicendi. Conemur tamen quæ possumus, imitari, ac sequi vel a longè.

Est aliqua prodire tenus, si non datur ultra.
Si æquare, nedum superare, non possumus; saltem vestigijs insistamus.

ECHO

CONCIONIS VI.

THEMA. *Cum autem corripere tur Herodes ab illo, de Herodiade uxore fratris sui, & de omnibus malis, quæ fecit. Luc. 3.*

Facta repetitione vsitata, sic propositum,

- Dicendū hodie mihi
- 1. Iohannem Bapt. fuisse Concionatoribus optimū;
 - 2. Unde potuerit Iohannes, homo tam solitarius, omnia Regis peccata tam distinctè retere;
 - 3. Quæ singulariter peccatis potentiorum accedunt. AVE.